

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΡ.ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Η ΠΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΕΑΙΕΩΝΕ η εκκλησία. 'Ο παπας στεκόταν μπροστά στην 'Ωραία Πύλη κ' άντι: «Μ' εύχών τών άγιών Πατέρων ημών...».

'Όλο τó χωριό σταυροκοπούταν και διπλή χαρά ζωγραφίζονταν στο πρόσωπό του. Τέτοια χαρομήνη λαμπρή δέ θηρώνταν κανείς να έζη ίδη έχει πέρα. Τελειώνοντας ο παπας τó τελευταίο του «Χριστός ανέστη»...

«Χριστός ανέστη, χωριανοί! Και τού χρόνου να είμαστε καλά. Κι' ο Μεγαλόδυναμος να μάς φέρη καλά τ' αδέρφια μας που πολεμούνε στο γεφύρι της Πλάζας, στο Λοφό, στην Πρέβεζα και στα

Πέντε Πηγάδια...

Την τελευταία του φράση την έπροφερε με δάκρυα κ' όλο τó χωριό άντρες και γυναίκες, έβλεπαν μέσα στην εκκλησία, αλλά έβλεφαν από χαρά κ' από αναγαλλιασμό και φιλιόνταν γραφιακά ο ένας με τον άλλον για την άνάστασι του Χριστού και για την άνάστασι του νομίου της σκλαβωμένης Πατρίδας.

'Ο παπας ξαναπήκε στο ιερό για να άποτελειώσει τή λειτουργία και τó χωριό άρχισε να βγαίνει από την εκκλησία φαμίλιες-φαμίλιες. Πρώτα έβγαιναν η μεγαλύτερη ή φαμίλιας κ' ύστερα η μικρότερη, κ' από τις φαμίλιες πάλι πρώτοι έβγαιναν οι γερόντοι με τις γριές και παραλίσι οι νεοί κ' οι νεύς και τά παιδιά. Πρώτος-πρώτος βγήκε ο προεστός τού χωριού, ο γέρο Λιόλιος, γέρος μ' έβδομήντα πέντε χρόνια και πλείστορο στη ράχι του και με κάτασπρα μαλλιά και με κάτασπρα μακριά μουστάκια, κρατώντας με τó ζερβί του χέρι τή άσπη του λαυπάδα κ' άκουμπώντας με τó άλλο σε μία ορεάκινη και γονιή πατερίτσα.

Απολίσι έρχόνταν δυό παιδιά του, από να από σαράντα η σαρανταπέντε χρόνων τó καθένα, δυό παντρεμένα άγγονια, έφτα νιφάδες από παιδιά και δυό άγγονόνηδες και καμιά είκοσαριά άγγονια από είκοσι χρόνων και κάτω. 'Ατ' τά έπιλοια πέντε παιδιά τού γεροπροεστού, που δέν ήτανε στην εκκλησία, δυό ήταν πετσίματα και τρία ξενιτεμένα, κ' από τά τρία πάλι τó ένα ήταν έβελοντής στην 'Ελληνική στρατό.

Τραβήδε μπροστά ο γεροπροεστός, σαν σεράτση καταβιού, κ' έρχόνταν όλο τó χωριό κοντά του, με τά κεριά στα χέρια άναμμένα. 'Ητανε νύχτα βαθεία κ' ο αήγερινός δέν είχε ξεφορβάλει άόχια από την κορυφή τών Τρομηρών. 'Αλλά μία τριτηνή αιλιακά, άπλωμένη από τó κορφοβούνι τού Περιστριού ως άπάντι στα Γιάννια, έδειχνε πως τ' άστέραι αυτό, που τ' όνομάζοντο πλείστορο «λαυπάς», δέν θ' άγοούσε να βγή.

'Ανάμεσα άτ' την εκκλησία και τó χωριό εινε ένα μεγάλο δεντροφόρο σιάδι. 'Εχει σταμάτησαν έλοι κ' έκαμαν ένα μεγάλο κύκλο να μιλήσουν για τόν πόλεμο. 'Ενα φιλό άγεράκι, που τραβήδε άτ' τó χωριό, έφερε τή μοσκομυρουδιά τών άρνηών, που φένονταν στις αυλές τών σπιτιών.

- Τά μάβαντα;
- Τι καινούργια;
- 'Αληθιά πως τούς τσάκιαν τ' αδέρφια μας τούς Τούρκους;
- 'Όλο και καλά. Νικήθηκαν οι Τούρκοι στής 'Αρτας τó γεφύρι.
- Τους τσάκιαν ο Κίτσιος ο Μπότσαρης.
- Τρεις μέρες και τρεις νύχτες πόλεμο...
- Καιμένο Σούλι, να μην πελάνης ποτέ, με τά παλληκάρια που βγάκιαν; 'Εσθ στα παλιά τά χρόνια, εσύ και τώρα!
- Πόσο άρχηλο ήτανε στην 'Αρτα;

- Δυό. 'Ο Κίτσιος ο Μπότσαρης κ' ο Κώστας ο Σιεχος. 'Ο Μπότσαρης πλείστορο στην 'Αρτα κ' ο Σιεχος πέρασε τó ποτάμι και πήρε τά πλεονά τών Τούρκων. Τότε οι Τούρκοι βάρσαν μ' όλα τους τά δυνατά να πάρουν την 'Αρτα για να κλείσουν τó Σιεχο μέσα στο Τούρκακι, αλλά τους τσάκιαν τó Μπότσαράκι κ' έτοι σκόρπισαν κ' δ που φήνη - φήνη... Τότε ο δικός μας ο στρατός πέρασε τó γεφύρι της 'Αρτας κ' έπιασε τά Δέλοβα, την Κανέττα και τά Πέντε Πηγάδια.

Σχοτώθηκαν πολλοί Τούρκοι; Σάν πόσο έπεσαν άτ' τους δικούς μας; Μετριούνται οι Τούρκοι τρεις φορές κ' λείπουν τρεις χιλιάδες, μετριούνται τά 'Ελληνοπούλα και λείπουν τρεις δεκάδες! Σάν τ' άνθρωποι νάνα ο Κίτσιος ο Μπότσαρης κ' ο Κώστας ο Σιεχος;

- 'Ο ένας μά παθαί άνθρωπος, μικρός μά δυνατός, κ' ο άλλος θεριακωμένος. Δυό Τούρκοις μπορείς να κρεμάσεις από τά μουστάκια του!

- Χαρά στις μάνες που τους έκαμαν! 'Ο γεροπροεστός, που είχε σταθή κ' άφουγκράζοταν τι έλεγαν οι χωριανοί, φώναξε:

- 'Ρε παιδιά! Ποιάς σας τις έφερε αυτές τις κουβέντες; Μη μιλάτε, μορέ παιδιά μου, όπως θέλει η καρδιά σας, και σας δοκιμάσει ο Θεός!...

- Είνε αλήθεια, μπαράμπα, αυτά που λέμε! Είνε αλήθεια! 'Ηταν και τ' αμάδες στην 'Αρτα και με την καταστροφή τών Τούρκων πέρασαν κ' αυτοί δώδε χωρίς διαβατήρια και τραβήξαν κατά τó χωριό τους!

- Τους είδες με τά μάτια σου εσύ; τόν έρωτησε ο γεροπροεστός με διασπία.

- Τους είδα και μιλήσα μαζί τους και μου τά είπαν όλα! - Ποιά μέρα φήγαν από την 'Αρτα οι Τσάιηδες;

- Τη Μεγάλη Παρασκευή. 'Ηρθαν από τά Λοζοχώρια, πέρασαν από τόν Καλαμά φές τó σουρούπωμα και τραβήξαν νύχτα για τά χωριά τους...

- 'Ρε, δέν έχει κανένας από σας άρματα; βροντοφώνησε ο γεροπροεστός πιγμένος άτ' τή χαρά του. 'Η Πασκαλιά θέλει άρνια, ο 'Αη-Πούργης κατσίκια, ο γάμος κριάρια κ' η Λευτεριά ντουφέκια! Δέν έχει κανένας από σας άρματα για να ριζοίμε και να χαρτείσουμε τή Λευτεριά; Πενταζώρια χρόνια δέν λοι, φρέ παιδιά, να ν' μην έζημε σήμερα ένα ντουφέκι να ριζοίμε και να κλωσοίσομε τή Λευτεριά μας;

- 'Αι τί φωτιά; τού άπολογήθηκε ένας. Δέν μάς τήμασαν όλα τ' άρματα οι Τούρκοι; Πουάνος άρνηαν ντουφέκι η πιστόλα;

- 'Ρε, δέν έχει κανένας ένα παληνοντούφεκο, μια παληνοπιστόλα; Ξαναρωτήσε.

- 'Αι τώρα, γέρο μπαράμπα, τού είτε ένας, θα πιαζόσαν γραβάδες και βελονιά ό να θέλεις; 'Ορεξιά νάχης να ντουφεκάς! Ντουφέκια και φυσικά χάρισμα.

- Μορέ έγω τó θέλω αυτή τή στιγμή, δέν τó θέλω ύστερα! Τι να τó κάνω ύστερα; 'Αχ, ανάθεμά τους τους αντίχριστους, που μάς τήμασαν όλα τ' άρματα! 'Ανάθεμά τους και τ' αντρανιάδες τους! 'Εχει, φρέ, κανένας σας κανένα παληνοντούφεκο η μια παληνοπιστόλα να μου δώση να ριζοί με μά φορά και τού τó γυριζοί πίσω! 'Ενα άρνι διαλεχτό δίνω για ένα παληνοντούφεκο γεμάτο!...

- 'Αι αυτό άπάντι ξυγώνει μια νύχτα και τού λέει:

- Δίν'ς τ' άρνι;

- Μορ' έχεις άρματο, γέρο-Τόλιαν;

- Μά τó ξύλο πώχο φέρει άτ' τους αντίχριστους για να μην τους τó μαρτυρήσω!

- Ντουφέκι είνε;

- Ναι, τó ντουφέκι τού μαζαριτ'!...

Κι' η γρηά άρχισε να κλαίη τó μακαρίτη της.

- 'Αφο' τά κλάμματα, γρηά, και σφύε να μού φέρ'ς τó ντουφέκι στο σπίτι ν' σου δώσω τ' άρνι...

'Όλο τó χωριό ήταν τρελλό άτ' τή χαρά του. 'Από τά λόγια, από τά φερσίματα, από τó περπάτημα, νόμιζε κανείς πως όλος έκεινος ο κόσμος είχε φέρει τó ζουριλόχοτο. 'Ρε κ' αυτά τά λιανοπαίδια, που δέν μπορούσαν να καταλάβουν καλά-καλά τί θά ειπή Λευτεριά, φώναζαν ψαλμωδικά:

- 'Εγινε ρομείο! Καλημέρα σας! 'Εγινε ρομείο! Καλημέρα σας!

- Μορέ, Πασκαλιά μάς την έστειλε ο Μεγαλόδυναμος τή χαρά τής Λευτεριάς μας, έλεγε ο ένας.

- Τέτοιο καλό δέν μπορούσε ναρθή άλλη μέρα παρά Πασκαλιά, άπαντούσε ο άλλος.

- Δυό Πασκαλιές!

- 'Αλήθεια, δυό Πασκαλιές. 'Η μά

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ
ΙΣΚΑΡΙΩΤΗΣ

Κριμα στερό έπυρρόφρεε τά κριματά σου (τ' άλλα, την ώρα που έσπαρτάριζες άπάνω στην κρεμάλα) βιάστηκε ο ήλιος να κρυφεί στη φλογερή του (δύει, τή μαυρισμένη όψη σου μην τύχη κ' αντίκρουση Κι' όταν η νύχτα έχύθηκε κ' ανέθηκε η σελήνη, πίσω από μαύρο σύννεφο έκρύφτηκε κ' έκίνη η Κι' όταν έπρόβαλε η αύγη με μάτια νουσταγμένα, χάρηκε που δέν έβρισκε ούτε σκονί ούτε σένα Κανείς δέν ξέρει τί είνε. Μά ένας διασά (της έννος, που διάσθηκε από κεί δειλός και νωποπλανεμένος.)

Έλεγε και διηγώντας τó τρέμαν τά μέλη του (όλα, πως κάποιος μαυροτέρουρος με μάτια φλογόβλα, που γελαστός παράστικε στη ροβερή όψη σου, πήρε μαζί του φεύγοντας κ' έσε και τó σκονί σου.)

1. ΠΟΛΕΜΗΣ

